

Spiralfläkten från Malmberget tar plats på nya cleantech-listan

Bengt-Olof Drugge, Malmberget, har uppfunnit spiralfläkten. Nu på den senaste så kallade cleantech-listan, där miljö- och energiteknikföretag finns med.

Bengt-Olof Drugge bor i en enkel tvårumslägenhet i Malmberget. Han är uppfinnaren som konstruerat en energisnål och miljövänlig spiralfläkt som nu är på den heta cleantech-listan. Att hamna på listan, som nummer 13 av de 20 hetaste teknikbolagen är stort. Bengt-Olof Drugge är försiktigt optimistisk.

– Jag vågar inte ta ut något i förskott men det är alltid positivt att få ett erkännande. Nu finns möjligheter att få in kundbeställningar, säger han.

Sparar energi och miljö

Bengt-Olof Drugge är gymnasieingenjören med de finurliga idéerna. År 1992 konstruerade han den tysta och miljövänliga spiralfläkten. En fläkt med ett helt nytt tänkande.

– Fläkten är byggd med utgångspunkt från Arkimedes spiral. Den drivs med en elmotor och spar energi, miljö, svavel- och koldioxidutsläpp.

Bengt-Olof Drugge är son till den legendariska teknikchefen Roland Drugge vid LKAB-gruvan i Malmberget som bland annat utvecklade en energibesparande teknik vid pelletstillverkning.

Bengt-Olof Drugge har arbetat med sin spiralfläkt i över 15 år. År 1998 installerades den första fläkten i LKAB:s besöksgruva i Kiruna.

Han fick SKAPA-priset år 2001, blev omskriven i tidningarna och fick då kontakt med elingenjör Bert Thuresson i Kista. De startade företaget Spiralfläkt svenska AB med säte i Stockholm.

”Den bästa fläkt som testats”

Bert Thuresson berättar:

– Under min tid på Ericsson i Kista arbetade jag med basstationer och funderade på varför fläktarna var så dåliga. Då råkade en artikel falla under ögonen på mig och jag tog kontakt med Bengt-Olof Drugge. År 2004 testades fläkten på Statens provningsanstalt och där var resultaten så goda att de sa att det var den bästa fläkt de testat någon gång, säger Bert Thuresson.

Det är svenska Energimyndigheten, USA:s ambassad och riskkapi-

Uppfinnaren Bengt-Olof Drugge har konstruerat den miljövänliga och energisnåla spiralfläkten som nu finns på den heta cleantech-listan.

FOTO: MARIE RIDDERSTRÖM

talbolaget Sting i Kista som väljer ut företagen på den heta listan. Den 20 november visades spiralfläkten upp på en mäsas i Stockholm, för svenska och utländska riskkapitalbolag.

Kan bli riktigt stort

Hittills har företaget sålt två stora fläktar till Holmen paper i Hallstavik. Fläktar som monterats på taket till pappersbruket.

– Jag tror att det här kan bli riktigt stort. Energispar ligger ju på agendan, säger Bert Thuresson.

Varför har ingen tänkt på det här

tidigare?

– Det geniala är ofta det enkla. Det han gjort är ganska uppenbart när man förstår hur det fungerar. Genom att undvika störningar i luftflödet och få ett lägre ljud från fläkten så sparas energi och pengar. Spiralfläkten behöver inte ljudisoleras. Kostnaden för att ljudisolera en fläkt kan kosta lika mycket som halva fläktanläggningen, säger Bo Thuresson.

Och hemma i Malmberget går Bengt-Olof Drugge och funderar. Ännu har han inte tjänat mer än 19 000 kronor på sina fläktar men

kanske kan han, i framtiden, bli rik på sin uppfinning.

– Då vill jag köpa det gula trähuset i Kåkstan. Ett stort hus där min mor och min syster får bo. I dag är jag sjukpensionär och har inte så mycket pengar att röra mig med, säger han.

MARIE RIDDERSTRÖM
marie.ridderstrom@nsd.se

Fotnot: Begreppet cleantech står för ren teknologi. Det handlar om miljöförbättrande tekniker inom bland annat energiproduktion.